

Hävningsgrundande fel i form av hovbroskförbening

En Köpare ingick den 11 september 2007 ett avtal med en Säljare varigenom hon förvärvade en häst på villkor som framgick av ett skriftligt avtal. Överenskommen köpeskillning var 175 000 SEK och betalades den 21 september 2007. Av överlåtelseavtalet framgick vidare bl.a. att Säljaren den 11 september 2007 låtit veterinärbesiktiga hästen och att Köparen hade tagit del av det veterinära utlåtandet, att Köparen den 21 september 2007 låtit veterinärbesiktiga hästen och att Säljaren tagit del av det veterinära utlåtandet, att hästen, såvitt Säljaren kände till, var skadefri samt fri från sjukdom samt att hästen skulle användas till hoppning och tävling. I samband med överlåtelsebesiktningen den 11 september 2007 konstaterades att hästen reagerade på vänster framben med viss hälta. I det röntgenutlåtande som upprättades framgick dock ingenting om att det förelåg några röntgenologiska förändringar av klinisk betydelse.

Efter att hästen under våren 2008 uppvisat hälta och på nytt veterinärbesiktigats den 14 maj 2008 konstaterades att hästen led av hovbroskförbening. Köparen avgav hävningsförklaring samma dag som hovbroskförbeningen uppdagades och hon gjorde gällande hävningsrätt till följd av fel samt rätt till ersättning för de kostnader hon drabbats av. Säljaren motsatte sig såväl återgång av köpet som framförda krav avseende kostnader.

Köparen väckte talan i tingsrätten med yrkande om att tingsrätten skulle förplikta Säljaren att betala tillbaka köpeskillningen om 175 000 SEK samt utge ersättning för de kostnader hon haft för hästen om 116 000 SEK. Säljaren bestred yrkandena.

Köparen gjorde gällande att fel förelåg vid den tidpunkt

hästen avlämnades till henne, det vill säga den 11 september 2007. I enlighet med vad som föreskrivs i 21 § 1 st köplagen skall Säljaren svara för fel som funnits vid denna tidpunkt även om felen visar sig först senare.

Köparen åberopade att fel förelåg enligt 17 § köplagen.

Det gjordes gällande att det brast i en avtalad egenskap. Partena har i punkten 14 i avtalet preciserat det särskilda ändamål som Köparen hade för avsikt att använda hästen till. Till följd av hovbroskförbening i vänster framben och följdkomplikationer i leder och den hälta som det har lett till har hästen inte kunnat användas för de angivna ändamålen och hästen kommer inte heller i framtiden att kunna användas för ändamålen ifråga. Hästen har således vad gäller egenskaper inte stämt överens med avtalet.

Vidare gjordes gällande att hästen inte heller varit ägnad för de särskilda ändamål för vilka hästen varit avsedd att användas eller för de ändamål för vilka hästar av samma slag i allmänhet används, det vill säga ridning. Hästen har avvikit från vad Köparen haft fog att förutsätta. Köparen har haft fog att förutsätta att hästen ska kunna användas för de särskilda ändamål för vilka hästen varit avsedd att användas, det vill säga hoppning och tävling. Till följd av hovbroskförbening i vänster framben och följdkomplikationer har hästen avvikit från vad Köparen med fog har kunnat förutsätta.

Köparen menade att hon har haft en hävningsrätt enligt 39 § köplagen, alternativt rätt till prisavdrag enligt 38 § köplagen. Beträffande hävningsrätt gjorde Köparen gällande att de fel som förelåg var för sig men även sammantaget har varit av väsentlig betydelse för henne och att Säljaren insåg eller borde ha insett detta. Hovbroskförbeningen i vänster framben och följdkomplikationer har medfört att Köparen inte har kunnat använda hästen för de avsedda ändamålen, det vill säga för att hoppa och tävla med. Detta måste Säljaren ha varit medveten om eller borde i vart fall ha insett.

Om tingsrätten inte skulle anse att hävningsrätt har förelegat åberopade Köparen att hon är berättigad till prisavdrag motsvarande hela köpeskillingen eller i vart fall ett av tingsrätten skäligen uppskattat belopp. Prognosen har varit hopplös och Köparen har inte ens kunnat använda hästen för ridning och än mindre för hoppning och tävling. Hästen saknar därför värde för henne och prisavdraget ska därför fastställas till i första hand köpeskillingens storlek.

Köparen åberopade också att hon var berättigad till skadestånd enligt 40 § köplagen alternativt ersättning för vårdkostnader enligt 75 § köplagen. Det gjordes i första hand gällande att det ska bedömas som skadestånd.

Säljaren – som bestred talan – gjorde gällande att hästen vid köpet inte varit behäftad med fel. Säljaren hade inte lämnat någon utfästelse om felfrihet. Hon hade angett att hästen, såvitt hon kände till, var skadefri samt fri från sjukdom, såväl akut som kronisk. Hästen hade inte avvikit från angivet ändamål och inte heller från vad Köparen har kunnat förutsätta. Felet hade inte under några förhållanden varit väsentligt och återgångsgrundande. Säljaren menade vidare att Köparen enligt 20 § köplagen inte som grund ägt åberopa vad hon vid köpet upptäckt eller borde ha upptäckt. Köparen hade enligt Säljaren brustit i sin undersökningsplikt. Någon grund för prisavdrag fanns inte heller. Hovbroskförbening medför i regel inte kliniska symtom på halvblodshästar. Det bestreds att hovbroskförbening hade förorsakat hästens helta på vänster framben. Sannolikt har hästen drabbats av överansträngning efter köpet. Hästens egenskaper har överensstämt med avtalet. Hästen har fungerat väl för avsett ridändamål. Säljaren har inte haft någon avtalsenlig skyldighet att informera om alla veterinärbesök som har skett under hästens livstid och namn på veterinärer. Säljaren har dock rent faktiskt tydligt informerat om undersökningen i februari 2007.

Köparen åberopade bl a ett sakkunnigutlåtande av och sakkunnigförhör med chefsveterinären professor Arne Lindholm

till utvisande av att hovbroskförbening hade förorsakat hästens hälta och att den därvid var obrukbar för ridändamål.

Såväl tingsrätten som hovrätten ansåg att det genom Arne Lindholms uppgifter var klarlagt att hovbroskförbeningen förelåg vid tidpunkten för köpet. Arne Lindholm hade enligt domstolarna uppgett att det är ovanligt att hovbroskförbening orsakar hälta men att de hästar som blir halta till följd av hovbroskförbening ofta, såsom i nu aktuellt fall, har hovbroskförbening bara på ett ben. Någon magnetröntgen hade visserligen inte gjorts men mot bakgrund bland annat av att det är fråga om hovbroskförbening endast på ett ben, utseendet på de sekundära ledskadorna och hästens rörelsemönster hade Arne Lindholm dragit slutsatsen att hältan i nu aktuellt fall orsakats av hovbroskförbeningen.

Domstolarna ansåg att Arne Lindholm, som är hästveterinär med betydande erfarenhet, på ett nyanserat sätt hade beskrivit sina slutsatser. Domstolarna ansåg sålunda att det genom Arne Lindholms uppgifter var visat att hovbroskförbeningen var orsaken till hästens hälta. Domstolarna kom därefter fram till att det rörde sig om ett fel, då hästen led av hovbroskförbening som gjorde hästen halt och därmed obrukbar till ridning, hoppning och tävling.

I målet var ostridigt att hästen vid överlåtelsebesiktningen den 11 september 2007 var halt på vänster framben och att Köparen, som var närvarande vid besiktningen, kände till detta. De veterinärer som undersökte hästen vid ovan nämnda tillfällen hade emellertid inte observerat att hästen led av hovbroskförbening. Inte heller den veterinär som undersökte hästen den 21 september 2007 efter köpet hade uppmärksammat detta fel. Köparen, som själv saknar nödvändiga fackkunskaper, hade därvid haft att förlita sig på veterinärernas utlåtanden ansåg domstolarna. Mot denna bakgrund ansåg såväl tingsrätt som hovrätt att Köparen inte måste antas ha känt till felet vid köpet och inte heller borde ha märkt felet vid undersökningen av hästen före köpet.

Vidare gjorde domstolarna bedömningen att det fick anses vara klart att en häst med hälta inte är lämplig som tävlingshäst, att det var av väsentlig betydelse för Köparen att hästen kunde tävla och att Säljaren insåg detta. Härvid förelåg hävningsgrund med den följd att prestationerna skulle återgå.

Vad gäller skadeståndsyrkandet konstaterade domstolarna att skadestånd alltid skall utgå om varan vid köpet avviker från vad Säljaren särskilt har utfäst. Visserligen var det enligt domstolarna klart att Säljaren inte uttryckligen garanterade att hästen skulle gå att rida och använda för tävling. För att en utfästelse ska anses ha skett fordras dock inte att det föreligger en uttrycklig garanti. Det räcker att Säljaren har handlat på ett sådant sätt att hon kan anses ha försäkrat Köparen att hästen gick att använda för ridning och tävling. Domstolarna pekade på att hästen hade sålts till ett pris om 175 000 kr, vilket är betydligt mer än vad en vanlig ridhäst betingar, att det i avtalet under rubriken "14. Användning" anges att hästen ska användas till "hoppning, tävling" och att hästen tidigare använts till just detta ändamål. En utfästelse om att hästen skulle gå att använda för hoppning och tävling måste därför anses föreligga enligt domstolarna. Sålunda hade Köparen även rätt till skadestånd.

Köparens talan bifölls sålunda såväl i tingsrätten som i hovrätten.

Köparen företrädde av advokaten Andreas Hagen på Advokatfirman INTER.